

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Františkánská 7, 301 00 Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 7. 6. 2004, č. j. OAM-352/LE-B02-B02-2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2004, č. j. 60 Az 87/2004-31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 7. 6. 2004 zamítl žalovaný žalobcovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobce namítl, že správní orgán nesprávně posoudil skutkový stav věci a na základě toho vydal nesprávné rozhodnutí. Zdůraznil, že svou vlast opustil z důvodu tíživé životní situace a ve snaze nalézt podmínky pro důstojný život v cizí zemi, neboť v domovské zemi mu není umožněno žít v bezpečí; soud by proto měl přezkoumat rozhodnutí žalovaného zejména s ohledem na § 14 zákona o azylu. Závěrem žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Plzni žalobu zamítl rozsudkem ze dne 30. 9. 2004; přisvědčil přitom žalovanému v posouzení důvodu, pro nějž žalovaný zamítl žalobcovu žádost jako zjevně nedůvodnou. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce přicestoval do České republiky již v listopadu 1999 a po tři roky zde legálně pracoval; poté však přišel o cestovní pas a nemohl již požádat o prodloužení víza. Od září 2003 tak pobýval v ČR nelegálně až do května 2004, kdy jej při kontrole dokladů zadržela policie a udělila mu správní vyhoštění; teprve poté žalobce požádal o udělení azylu. Tyto skutečnosti svědčí i podle krajského soudu o tom, že se žalobce vstupem do azylového řízení hodlal vyhnout hrozícímu vyhoštění, ač mohl o udělení azylu požádat již dříve; žalovaný tak postupoval správně.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) včas kasační stížnost založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy na nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel se domnívá, že jsou u něj dány důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu: v jeho vlasti jej totiž napadali katoličtí věřící. Stěžovatel tak splňuje důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť byl pronásledován pro své náboženské vyznání a jeho domovský stát to toleroval. Upozornil na to, že podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka mohou být za pronásledování považovány i diskriminační činy soukromých osob, pokud je státní orgány vědomě tolerují, odmítají jim čelit nebo nejsou schopny zajistit účinnou ochranu.

Dále se stěžovatel dovolával kasačního důvodu obsaženého v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Žalovaný podle něj provedl nedostatečné dokazování; nepřihlédl přitom k velmi omezeným možnostem stěžovatele coby žadatele o udělení azylu, jak prokázat pronásledování v zemi původu. Krajskému soudu stěžovatel vytkl to [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], že nepřezkoumal dodržení procesních předpisů ze strany žalovaného, ačkoli žalovaný provedl nedostatečné dokazování a své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Konečně napadl i to, že správní orgán ani soud u něj neshledaly překážku vycestování, resp. se její existencí vůbec nezabývaly, i přesto, že stěžovatel bude po návratu do vlasti vystaven administrativní šikaně ze strany milice a dalších státních orgánů. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Požádal též o to, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek; tato žádost se však – s ohledem na zamítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve je třeba uvést, že stěžovatelova kasační stížnost obsahuje řadu nových skutečností (tj. nezahrnutých v žalobě a uplatněných až po vydání rozhodnutí krajského soudu) – pronásledování stěžovatele pro jeho náboženské vyznání, nečinnost státu původu, který takové pronásledování toleroval (společně s odkazem na čl. 65 metodologické Příručky), omezené možnosti stěžovatele obstarat si důkazy o tom, že byl pronásledován, hrozba administrativní šikany v případě návratu stěžovatele na Ukrajinu. K těmto skutečnostem však Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti nepřihlíží (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Rovněž některé z právních důvodů, s nimiž se stěžovatel obrací na Nejvyšší správní soud, nebyly uplatněny v řízení o žalobě, ač uplatněny být mohly, a objevují se poprvé

až v kasační stížnosti: tak je tomu u námitky, podle níž rozhodující orgány při hodnocení stěžovatelovy situace mylně neužily ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, u námitky nedostatečného dokazování v řízení před žalovaným a nedostatečného odůvodnění rozhodnutí žalovaného, jakož i u námitky nesprávného (resp. chybějícího) hodnocení existence překážky vycestování. Takové důvody jsou v řízení o kasační stížnosti nepřipustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

K přezkoumání tak z poměrně obsáhlé kasační stížnosti zbývá pouze námitka, již stěžovatel krajskému soudu vytýká, že nepřezkoumal postup žalovaného ve správním řízení z hlediska procesních předpisů; ta však není důvodná. Stěžovatel se totiž ve své žalobě ani nezmínil o jakýchkoli procesních pochybeních správního orgánu či vůbec o postupu žalovaného ve své věci: zpochybnil pouze hmotněprávní závěry, k nimž žalovaný dospěl. Krajský soud v řízení o žalobě přitom může přezkoumat napadené rozhodnutí ve dvou základních směrech: jednak zjišťuje, zda správní řízení netrpělo vadami, jednak zkoumá, zda se správní orgán při právním posouzení věci nedopustil nezákonnosti v úzkém slova smyslu, tedy nezákonnosti hmotněprávní (v obecnějším, širším chápání totiž může nezákonnost pramenit jak z pochybení při výkladu ustanovení hmotného práva, tak z nesprávného procesního postupu). To vše však činí pouze k námitkám účastníka, resp. k uplatněným žalobním bodům, jimiž je jeho přezkumná činnost vymezována. (Výjimku představují závažné vady správního řízení, resp. správního rozhodnutí, podle § 76 odst. 1 a 2, k nimž soud přihlíží z úřední povinnosti; pro takový postup však ve stěžovatelově věci nebyly důvody.) Stěžovatelovy námitky vznesené v žalobě směřovaly proti nesprávnému právnímu posouzení věci v tom smyslu, že nemělo být užito ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a že žalovaný měl rozhodnout podle § 14 tohoto zákona, a soud tyto námitky řádně přezkoumal. Nad rámec tohoto přezkumu naznačil své možnosti při přezkoumávání výroku dle § 14 zákona o azylu a konstatoval, že ostatně ani po procesní stránce žalovaný v tomto ohledu nepochybil. Přezkoumal tedy rozhodnutí žalovaného v nejširším možném rozsahu a nedopustil se pochybení, které mu stěžovatel přičítá. Nezahrnul-li stěžovatel konkrétní procesní výtky již do své žaloby, nemůže od soudu žádat, aby sám ve správním spisu vyhledával případná porušení procesního předpisu, kterých se správní orgán mohl dopustit.

Stěžovatel se svými námitkami tedy neuspěl. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce (stěžovatel) nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2005

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu